

характерними для країни, іноземна мова якої вивчається. Формування відповідних соціокультурних і соціолінгвістичних знань, умінь і навичок сприятиме входженню особистості в інший соціум і забезпечуватиме її соціалізацію у новому для неї суспільстві [6, с.41].

Отже, професійно-мовленнєва компетентність майбутнього юриста формується на основі взаємопов'язаного професійного, мовленнєвого, соціокультурного й мовного становлення та розвитку. Відбувається це за допомогою оволодіння циклом фахових і мовних дисциплін.

Позитивні зміни у сфері міжнародних правових відносин між Україною та іншими країнами відкривають реальні можливості для активних і продуктивних ділових й особистих контактів, що передбачають досконале володіння іноземною мовою (однією чи декількома). Саме тому оволодіння основними міжнародними мовами стає не лише показником рівня освіти та культури людини, але й запорукою успішної діяльності професіонала. Знання іноземної мови в цілому та наявність ключових компетенцій зокрема допомагають фахівцю орієнтуватись у сферах професійної діяльності, адаптуватися в колективі, знаходити порозуміння із закордонними партнерами, колегами, громадянами інших держав. А відсутність належного освітнього, культурного, морального кругозору обмежує можливості у спілкуванні, пізнанні навколишнього світу тощо.

Література:

1. Біленчук П.Д. Правова деонтологія / П.Д. Біленчук, С.С. Сливка. – К.: АТІКА, 1999. – 320 с.
2. Коваль Н.В. Введение в юридическую специальность (деонтологический аспект) / Н.В. Коваль: Курс лекций. – Донецк: Центр подготовки абитуриентов, 1998. – 192 с.
3. Коновалова В.О. Юридична психологія: Академічний курс: Підруч. [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / Коновалова В.О., Шепітько В.Ю. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. – 424 с.
4. Семиченко В.А. Психологія спілкування / В.А. Семиченко. – К.: «Магістр-S», 1998. – 152 с. Рос. мовою.
5. Le français dans le mond. Revue international et professeurs de français. – Paris: № 303, mars-avril, 1999. – P. 8-10.
6. Michèle Pendans. Les activités d'apprentissage en classe de langue. – Paris: Hachette, 1998.

В статье анализируются некоторые аспекты юридической деятельности, обосновывается роль иностранного языка в формировании профессионально-речевой компетентности будущего юриста.

The paper deals with the analysis of some aspects of law activity, groundation of foreign languages role in forming a lawyer professional communicative skills.

УДК 001.895:378.147 (045)

О.Г. Смілянecь
м. Вінниця, Україна

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ

Освіта покликана сприяти якнайповнішому задоволенню потреб кожної людини в сучасному світі, враховуючи постійні зміни у соціально-економічному житті на фоні процесів інформатизації, глобалізації, фундаменталізації та гуманізації; реалізації здібностей кожної людини та досягненню її власної життєвої мети упродовж життя. Тому питання перепідготовки та післядипломної освіти є нині актуальним.

Освіта є основою сучасного суспільства тому економічні, соціальні, духовні перетворення в Україні зумовлюють зміни і в освіті, в тому числі й у вищій професійній післядипломній освіті. Розвиток ринку праці, а також динаміка змін на ньому вимагає від

освітнянських закладів підготовку та перепідготовку фахівців з сучасними знаннями та вміннями, які вільно володіють теоретичними основами економічних знань, знаються на всіх аспектах застосування в практичній діяльності інноваційних технологій, мають навички поновлення та вдосконалення знань упродовж життя. Тобто були спроможними виховувати і професійно готувати творчих людей, які б виступали активними суб'єктами соціально-історичного процесу.

Як зазначає В. Кремінь, перед філософією освіти і педагогікою постають такі завдання, які вимагають інноваційного підходу і творчої, інноваційної культури мислення □1, с.6□.

Неперервність освіти на початку ХХІ століття зумовлює необхідність посилення ролі професійної післядипломної освіти як динамічної системи, що здійснює активний вплив на подальший розвиток економіки, забезпечує випереджувальну професійну підготовку і взаємозв'язок усіх видів і рівнів професійної освіти. Науково-технічний прогрес, широке запровадження наукоємних, інформаційних технологій вимагає значного підвищення якості професійної підготовки кваліфікованих робітників, її фундаменталізації та гнучкості. На цьому наголошено в Концепції розвитку професійно-технічної (професійної) освіти, затвердженій Міністерством освіти і науки України та АПН України 5 липня 2004 р. □2, с.18□.

Розвиток системи професійної післядипломної підготовки фахівців з економічної кібернетики ще не був предметом цілісного дослідження. Також професійна перепідготовка фахівців з економічної кібернетики та її удосконалення наразі не підкріплена теоретичним і методологічним осмисленням, не розглянуті тенденції та закономірності її еволюції.

Нині перепідготовку фахівців з економічної кібернетики здійснюють згідно з освітньо-професійною програмою перепідготовки спеціаліста напряму 0502 – «Економіка і підприємництво», яка розроблена науково-методичною комісією з напряму «Економіка і підприємництво» Міністерства освіти і науки України та Київським національним економічним університетом та затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 246 від 17 квітня 2003 р. Зазначений стандарт є обов'язковим для вищих навчальних закладів, що здійснюють перепідготовку фахівців даного профілю та призначений для цілей сертифікації спеціалістів, атестації випускників, ліцензування та акредитації спеціальностей у вищих навчальних закладах України. Цей стандарт встановлює: нормативний зміст навчання у вищих навчальних закладах, обсяги і рівень його засвоєння у процесі перепідготовки відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики спеціаліста з напряму «Економіка і підприємництво»; перелік нормативних навчальних дисциплін; форми державної атестації; нормативний термін навчання □4, с.6-7□.

Педагогічна наука в Україні перебуває нині у пошуках оптимальних і перспективних напрямків розвитку демократичної, гуманістичної освіти на основах інформатизації, глобалізації суспільства України. У зв'язку з цим зростає потреба в аналізі та запровадженні найкращих надбань світової та вітчизняної наукової думки з проблем професійної підготовки фахівців.

Як зазначає А. Нісінчук □3, с.132-133□, педагогічно-інноваційна технологія – це такий процес організації навчально-пізнавальної діяльності у вищому навчальному закладі, в основі якого лежить розвиток інтелекту та творчих здібностей студента. Її самобутність, самоцінність, суб'єктивний досвід спочатку розкривається, а потім узгоджується зі змістом професійної освіти. Розробляючи модель інноваційної технології управління у вузі, ми умовно виділяємо три основні види: інтенсивні освітні технології (соціально-педагогічна модель); психолого-інноваційні технології (предметно-дидактична модель); особистісно орієнтовані технології (психологічна модель).

Соціально-педагогічна модель післядипломної освіти фахівця допомагає реалізувати вимоги суспільства, в яких сформульоване соціальне замовлення – підготовка фахівця з наперед заданими якостями та рисами.

Предметно-дидактична модель інноваційної технології управління, її обґрунтування та дослідження традиційно пов'язані з організацією використання наукових знань у підготовці майбутнього фахівця з урахуванням змісту нормативних курсів, їх диференціації.

Психологічна модель інноваційної технології підготовки студента спочатку зводилась до визнання відмінностей у пізнавальних здібностях студентів, а тепер визначається як складне психологічне утворення, обумовлене генетичними, анатомо-фізіологічними, соціальними причинами та факторами і їх складній взаємодії та взаємообумовленості.

Необхідно підтримувати такі умови, коли потрібно виховувати фахівців інноваційного типу, затвердити концепцію освіти впродовж життя, яка б сприяла підтримці взаємовідношень між викладачами та студентами. Також потрібно заохочувати викладачів, щоб вони стали носіями інноваційних ідей і постійно поновлювали свої знання.

Розвиток інформаційного суспільства в Україні диктує потребу впровадження інноваційних технологій у післядипломну освітню галузь нашої держави, орієнтація інноваційних педагогічних технологій на особистість молодої людини для її перепідготовки з метою готовності «до активної високопрофесійної діяльності в різних галузях промислового, сільськогосподарського виробництва і сфери послуг» □2, с.17□.

Грунтовні перетворення в українському суспільстві зумовлені глобальним упровадженням інноваційних технологічних процесів та інформатизацією всіх ланок соціально-економічного життя. Саме глобальні процеси зумовлюють трансформації освітньої системи, у тому числі і післядипломної освіти в Україні.

«Нині в освітній простір активно вторгається транскультура. Це - нова сфера культурного розвитку за межами існуючих національних, расових і новітніх професійних культур. Це область поза існуванням, поза місцем знаходження, це свобода кожної людини жити на межі або за межами своєї «вродженої» культури» □1, с.7□. З цього погляду у рамках дослідження необхідно дослідити стан професійної підготовки фахівців з економічної кібернетики в країнах СНГ, Європи та Америки, узагальнити їх досвід, проаналізувати досягнення та недоліки, виділити відмінності від вітчизняної професійної підготовки фахівців з економічної кібернетики та виробити рекомендації для української педагогічної школи з урахуванням національних особливостей та українських досягнень у цій галузі.

Розв'язання наукової проблеми – удосконалення професійної перепідготовки фахівців з економічної кібернетики – потребує цілісного історично-педагогічного аналізу, розробки моделі фахівця з економічної кібернетики; визначення тенденцій розвитку даної проблеми; обґрунтування акмеологічних напрямів розвитку професійної підготовки у вищих навчальних закладах України.

Здійснюючи дослідження зазначеної проблеми, слід виходити з положення про те, що на різних історичних етапах розвитку нашої країни функціонували різні системи підготовки та перепідготовки фахівців з економічної кібернетики, які мали загальну мету. Водночас вони мали суттєві відмінності в змісті і структурі професійного навчання, організаційно-педагогічних формах, управлінні ними. Соціально-економічні умови та методологічні засади, нормативно-правова база їх функціонування на різних історичних етапах мали свою специфіку. Професійну перепідготовку фахівців з економічної кібернетики на різних етапах історичного розвитку нашої країни слід розглядати як цілісну складову педагогічну систему.

Система професійної перепідготовки фахівців з економічної кібернетики є складною, динамічною, імовірнісною системою, для вивчення якої необхідний оригінальний методологічний підхід, спроможний забезпечити визначення сутності цього явища та прогнозування його подальшого розвитку.

Дослідження професійної перепідготовки фахівців з економічної кібернетики вищих навчальних закладів характеризується системною цілісністю і процесуальною неперервністю в органічній єдності загального, особливого, індивідуального та специфічно-предметного. Як

загальне, така підготовка є складовою неперервної економічної освіти, зумовлюється галузевими стандартами вищої освіти України; конкретними історичними умовами розвитку науки, суспільства та економіки; враховує сучасні тенденції, вітчизняний і зарубіжний досвід ступеневої підготовки майбутніх економістів у вищій школі. Рівень особливого відображає специфіку підготовки з економічних, математичних і комп'ютерних дисциплін та необхідності їх поєднати в одній професії; освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста та магістра. Як індивідуальне така підготовка передбачає створення дієвих стимулів професійного та особистісного розвитку майбутніх фахівців шляхом запровадження сучасних педагогічних технологій.

До того ж, професійну перепідготовку фахівців з економічної кібернетики слід розглядати як відкриту систему з великою кількістю зв'язків як із зовнішнім середовищем, так і в середині системи між її підсистемами. Зв'язки із зовнішнім середовищем – це і соціально-економічний стан у державі, підготовка абітурієнтів у середній школі, вимоги підприємств до стану підготовки фахівців. Внутрішні зв'язки – це взаємозв'язки між усіма компонентами навчального процесу у вищій школі: викладачами та студентами, технічним забезпеченням навчальних закладів і вимогами до якості викладання предметів, навчально-методичним забезпеченням і вимогами до знань студентів і т. ін. Без детального ретроспективного аналізу розвитку цих зв'язків неможливо досконало вивчити процес становлення та розвитку і окреслити напрямки вдосконалення професійної підготовки фахівців з економічної кібернетики.

Аналіз педагогічних інноваційних технологій для підготовки фахівців з економічної кібернетики в різних навчальних закладах України дозволить удосконалити процес професійної освіти та надати рекомендації для поліпшення навчального процесу.

Інноваційні педагогічні технології при впровадженні у навчальний процес післядипломної освіти фахівців з економічної кібернетики повинні включати нові ідеї та можливості, коли навчальний процес вже перестає відповідати потребам молодих людей, суспільства вцілому, економіці та державі з однієї сторони, та впровадженню досягнень науки і техніки з іншої. Для впровадження інноваційних педагогічних технологій необхідна наявність комплексу організаційних, методичних і ресурсних умов, які б забезпечували генерацію ідей, проведення фундаментальних і пошукових досліджень. Сьогодні фахівці з економічної кібернетики на виробництві повинні виконувати інноваційні виробничі функції, впроваджувати інноваційні технологічні процеси, забезпечувати дифузії нововведень. Для цього їм необхідно здобувати нові знання, чому не в останню чергу сприяє післядипломна освіта. А для підготовки фахівців до інноваційної діяльності на виробництві, в економіці, вкрай необхідно впроваджувати інноваційні педагогічні технології у навчальний процес, щоб освіта була на передових позиціях у розвитку нашої держави.

Реалізацію інновацій у навчальний процес у вищому навчальному закладі здійснюють його професорсько-викладацький склад, працівники лабораторій та адміністрація. Саме від них залежить чи будуть реалізовані можливості інновацій.

Упровадження інноваційних педагогічних технологій у навчальний процес підготовки фахівців з економічної кібернетики – це складна справа, яка має свої труднощі та недоліки, серед яких слід зазначити наступні □5, с.22□:

- Відсутність ефективної методики оцінювання інновації, що не дозволяє чітко визначити, чи є введенні інновації дійсно корисною справою чи це просто данина моді, перейнята у іноземного навчального закладу;
- Дефіцит прогностичних розробок щодо наслідків упровадження інноваційних технологічних технологій. Це призводить до того, що навчальний заклад не надає перевагу упровадженню інновації, щоб необґрунтовано не ризикувати;
- Недостатня координація структурних підрозділів при впровадженні інновацій;

– Не адаптованість іноземних інновацій (у тому числі і тих, що вводяться у зв'язку з упровадженням принципів Болонського процесу) до національних соціокультурних традицій.

Таким чином, в епоху глобалізації основою розвитку вищих навчальних закладів, які здійснюють післядипломну освіту фахівців з економічної кібернетики, повинна бути його самобутність, відмінні особливості, які стосуються не тільки номенклатури спеціальностей, дисциплін і моделей, за якими проводиться підготовка фахівців та інноваційних кадрів, вищому навчальному закладу потрібно постійно вдосконалювати та посилювати свою яскраву специфіку, щоб вона стала перевагою в конкуренції, основою його буття та вирішальною складовою в його подальшому розвитку. Саме впровадження самобутніх інноваційних технологій допоможе вищим навчальним закладам в епоху глобалізації розвиватися в умовах жорсткої конкуренції.

Література:

- 1.Кремінь В.Г. Інноваційне мислення в контексті трансформації особистості в сучасній цивілізації // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методи навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. К.-Вінниця, 2008. – С.3-8.
- 2.Ничкало Н.Г. Взаємозв'язок професійної освіти і навчання з ринком праці в інформаційно-технологічному суспільстві // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методи навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. К.-Вінниця, 2008. – С.17-23.
- 3.Нісінчук А.С. Педагогіка: Підручник. – К.: Атака, 2007. – 344 с.
- 4.Освітньо-професійна програма перепідготовки спеціаліста напряму 0501 – «Економіка і підприємництво» / Кол. авт. за заг. керівн. А.Ф. Павленка. – К.: КНЕУ, 2003. – 134 с.
- 5.Тарабаева В.Б. Причины конфликтов инновационного развития// Высшее образование сегодня // Высшее образование сегодня. – 2008. – № 12, С.22-26.

У статті розглядаються значення та роль інноваційних педагогічних технологій у післядипломній освіті фахівців з економічної кібернетики. Виокремлені проблеми, які виникають перед викладачами вищих навчальних закладів в процесі перепідготовки фахівців з економічної кібернетики в процесі впровадження інноваційних педагогічних технологій у навчальний процес.

Ключові слова: інновації, педагогічні технології, економічна кібернетика, післядипломна освіта.

В статье рассматривается значение и роль инновационных педагогических технологий в последипломном образовании специалистов по экономической кибернетике. Выделены проблемы, которые возникают у преподавателей высших учебных заведений в процессе переподготовки специалистов по экономической кибернетике в процессе внедрения инновационных педагогических технологий в учебный процесс.

Ключевые слова: инновации, педагогические технологии, экономическая кибернетика, последипломное образование.

In article value and a role of innovative pedagogical technologies in the ambassador degree education of experts on economic cybernetics is considered. Problems which arise at teachers of higher educational institutions during retraining experts on economic cybernetics during introduction of innovative pedagogical technologies in educational process are allocated.

Key words: innovations, pedagogical technologies, economic cybernetics, the ambassador degree education.